

สร้างโลกใบใหม่.... สร้างแรงบันดาลใจจากเรื่องเล่า

Imagining Future through Inspiring Stories

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

Why Stories?

- มนุษย์มีศักยภาพการเรียนรู้จากเรื่องเล่ามาแต่เกิด
- ชีวิตและสังคมมีมิติทางคุณภาพที่ลดทอนเป็นปริมาณไม่ได้
- เรื่องเล่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการความรู้ในทุกวัฒนธรรม
- เรื่องเล่าสถาปนาความจริง นิยามความหมาย ตีกรอบความเป็นไปได้ให้กับวิถีคิด และปลดปล่อยจินตนาการของมนุษย์

In matters of ethics and spirit there may be nothing more practical than a good fable (Bolman & Deal 1994:4)

เรื่องเล่ากับองค์การเรียนรู้

“ความเป็นจริง” ประกอบสร้างจากเรื่องเล่า
การเรียนรู้เชิงนามธรรมกับการรู้ผ่านเรื่องเล่า
การตรึงตรองสะท้อนคิดผ่านเรื่องเล่า
เรื่องเล่ากับการป้อนกลับปรับระบบ
เรื่องเล่าเราจินตนาการ สร้างแรงบันดาลใจ
องค์กรขับเคลื่อนได้ด้วยเรื่องเล่า

Stories of best experience reveal possible future

Imagination

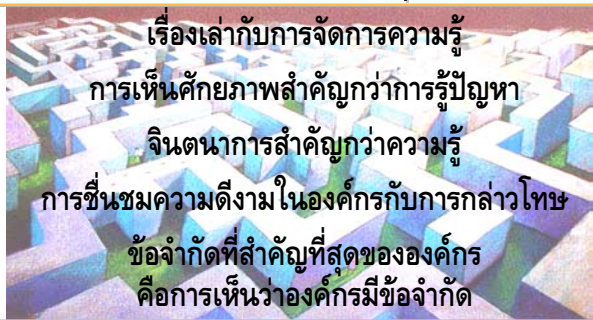
THE POWER OF STORYTELLING

- การคิดผ่านกรณีตัวอย่าง
ในปัญหาซับซ้อน
- การเรียนการปลูกฝังคุณค่า
และคุณธรรม
- การแสวงหาความหมาย
- เรื่องเล่ากับการเยียวยา
- การเรียนรู้เรื่องราวอันเป็น
ความละเอียดอ่อน

การแพทย์กัมมิตถะวงความเป็นมนุษย์

Appreciative Inquiry: สุนทรียสาธก

สุนทรียะ (สุนทร) เกี่ยวกับความดี ความงาม
สาธก: ยกตัวอย่างมาอ้างอิงให้เห็น (ป., ส. ช่วยทำ, ทำให้สำเร็จ)

Appreciative Inquiry: บทเรียนจากบริการปฐมภูมิ

Objectives and Method:

- สืบค้นศักยภาพบริการปฐมภูมิ
- แสวงหาอนาคตของระบบบริการปฐมภูมิ
- ศึกษาผ่านเรื่องราวประสบการณ์งานที่ดีที่สุด

Findings:

- จุดแข็งที่สะท้อนศักยภาพบริการปฐมภูมิ
- สมรรถนะบุคลากรที่พึงประสงค์
- คุณค่าของงานกับแรงจูงใจ

Results & Recommendations

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และแนวคิดบริการสุขภาพปฐมภูมิ

Rationales

- งานที่มีคุณค่าเป็นตัวแบบการปรับกระบวนการทัศน์
 - **Best Experience as Exemplars**
- จินตนาการอนาคตผ่านเรื่องราวที่มีคุณค่า
- **Imagining Future through Positive Images**
 - เรื่องเล่าเร้าพลังชีวิตขององค์กร
- **Inspiring Stories as Life-Giving Forces**

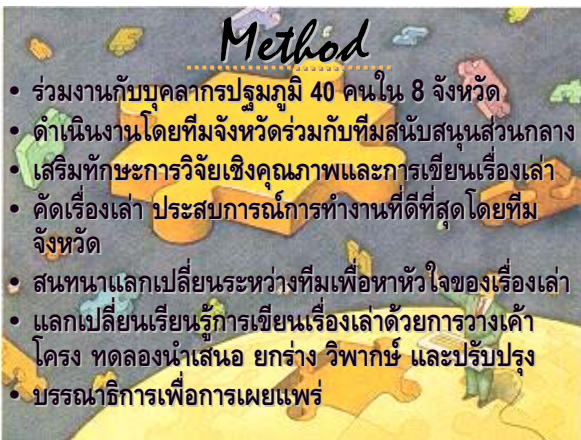
Objectives

- เพื่อพัฒนาแนวคิดการเสริม
บทบาทบริการปฐมภูมิ
- เพื่อสร้างต้นแบบ **exemplary cases** ที่สะท้อนศักยภาพ
สำหรับอนาคต
- เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้
จากเรื่องเล่า

Method

- ร่วมงานกับบุคลากรปฐมภูมิ 40 คนใน 8 จังหวัด
- ดำเนินงานโดยทีมจังหวัดร่วมกับทีมสนับสนุนส่วนกลาง
- เสริมทักษะการวิจัยเชิงคุณภาพและการเขียนเรื่องเล่า
- คัดเรื่องเล่า ประสิทธิภาพการทำงานที่ดีที่สุดโดยทีมจังหวัด
- สันทนาแลกเปลี่ยนระหว่างทีมเพื่อหาหัวใจของเรื่องเล่า
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้การเขียนเรื่องเล่าด้วยการวางเค้าโครง ทดลองนำเสนอ ยกร่าง วิพากษ์ และปรับปรุง
- บรรณาธิการเพื่อการเผยแพร่

Findings:

จุดแข็งที่สะท้อนศักยภาพบริการปฐมภูมิ

- บริการปฐมภูมิไม่ใช่แค่บริการเบื้องต้น
 - สามารถดูแลแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน หลายมิติ
 - ทำงานหลายระดับ ปัจเจก ครอบครัว ชุมชน
 - ความสัมพันธ์ที่ดีและการยอมรับจากชุมชน
 - เป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะเหมาะกับพื้นที่
 - เสริมระบบสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้
- จุดแข็งไม่ใช่การรักษาเบื้องต้นหรือการคัดกรองเพื่อส่งต่อ

Findings:

สุนทรียสาร : การเรียนรู้ผ่านเรื่องเล่า

- อุปสรรคกลายเป็นความท้าทาย
- เปิดพื้นที่ให้กับมิติทางอารมณ์
- นิยามความหมายใหม่ให้กับงาน
- เรียนรู้มิติของความเป็นมนุษย์
- ชื่นชมและเห็นคุณค่าของงาน
- สร้างวิสัยทัศน์ร่วมที่มีความหมาย

By focusing on the deficit, we create more images of deficit and potentially overwhelm the system with images of what is 'wrong'

หัวใจความสำเร็จ การทำงานสุขภาพชุมชน

- สามารถชื่นชม/มีทักษะเชิงบวก
Appreciative Skill
- มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี
Healthy Working Relationship
- มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ
Interactive Learning through Action

Results:

- เรื่องเล่าเร้าพลังใจ 80 เรื่อง
- สร้างนักเขียนเรื่องเล่า 40 คน
- พัฒนารูปแบบ เครื่องมือ และ
เทคนิคการทำงานกับเรื่องเล่า
- เข้าใจศักยภาพและจุดเด่นของ
บริการปฐมภูมิ
- เข้าใจคุณค่างานที่เสริมและ
เติมเต็มค่าตอบแทนการเงิน

Non-financial Incentives

- Self esteem: Self fulfillment
- Social recognition: Community & Institution
- Fairness: Material & non-material

Recommendations

- อนาคตของการปฏิรูปอยู่ที่การสร้างระบบบริหารที่เข้าใจในมิติทางวัฒนธรรมและละเอียดอ่อนต่อความเป็นมนุษย์
- เรื่องเล่าประสบการณ์ที่ดีและสุนทรีย์สามารถสร้างคุณค่าและความภาคภูมิใจในงาน
- เรื่องเล่าเป็นเครื่องมือที่ดีในการถ่ายทอดมิติคุณภาพ
- ส่งเสริมการประเมินผลงานผ่านเรื่องเล่า

สู่จินตนาการสุภาพใหม่ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์
